

2023 hedefi, 40 milyar \$ yıllık yabancı sermaye

C umhuriyet'in 100. yılı için tüm hedefleri hükümet koyacak değil ya... Uluslararası Yatırımcılar Derneği YASED de hükümetin 2023 yılı GSYH, ihracat, Ar-Ge ve kişi başına milli gelir hedefleriyle uyumlu bir hedef koydu: Yılda 40 milyar dolar doğrudan yabancı sermaye girişi!

2013'te 12.7 milyar dolarlık doğrudan yabancı sermaye girişi olmuştu; bu yıl bu rakamın 13-14 milyar dolar aralığında gerçekleşmesi bekleniyor. Anlayacağınız 9 yıl sonrası için hedef hayli iddialı.

Dünyada geçen yıl 1.4 trilyon dolar olarak gerçekleşen yabancı sermaye yatırımlarından biz ancak % 1'e yakın pay alarak 22. olmuşuz; bunu 9 yıl içinde nasıl % 3'e çıkarıp dünyada 10. sıraya yükseltebiliriz?

YASED'den 7 rapor

YASED bu hedef doğrultusunda hükümete sunmak üzere 7 rapor hazırlıyor. Bu raporlardan biri de uluslararası danışmanlık şirketi McKinsey'e yaptırılan "Türkiye'nin Sürdürülebilir Kalkınmasında Uluslararası Doğrudan Yatırımların Katma Değeri" başlıklı araştırma. Ve buna göre 2004-2013 yılları arasında Türkiye'ye gelen toplam 134 milyar dolar yabancı sermayenin ekonomiyeye ilave katkısı 84 milyar dolar.

YASED Başkan Yardımcısı **Akın Kozanoğlu**'nun verdiği bilgiye göre bu 84 milyar doların 58 milyar doları, yatırımı yapan şirketlerin elde ettikleri net kârlar, ödedikleri ücretler ve vergilerden oluşan **doğrudan katkı**, 11 milyar doları ana sektörün tedarikçileri kanalıyla yaratılan **dolaylı katkı** ve 15 milyar doları da dağıtılan kâr payları, vergilerin ekonomiyeye dönmesi gibi yollarla sağlanan **tetikleyici katkı**.

2 milyon istihdam

Araştırmaya göre 2004-2013 yılları arasındaki 10

yıllık dönemde hükümetin pek övündüğü 6 milyon kişilik yeni istihdamın yaklaşık 2 milyonu doğrudan yabancı sermaye yatırımları sayesinde gerçekleşmiş. Bu arada bu yatırımların

% 75.5'inin, Cumhurbaşkanı **Tayyip Erdoğan**'ın her fırsatta diklendiği Avrupa Birliği ülkelerindeki şirketler, % 8'inin ise ABD'den geldiğini de hatırlatalım.

İstanbul Sanayi Odası'nın Türkiye'nin en büyük 500 şirketi 2013 sıralamasında yabancı sermayeli şirket sayısı 137; bu 137 firmanın gerçekleştirdiği ihracat ise **ISO 500**'ün toplam ihracatının % 42'si.

YASED'in 225 üyesi var ve bu 225 şirketten 50'si, Türkiye'deki ofislerini başka bölgelerin yönetiminde MERKEZ olarak kullanıyor. Bu sayının artması hükümetin Türkiye'nin bölgesel güç olması yönündeki çabalarını da destekleyici nitelikte.

Sınırdaki çatışmalar

Bütün bunlar iyi-hoş da, Ortadoğu bu kadar karışmışken doğrudan yabancı yatırım bugünkü düzeyinden 2'ye, hatta 3'e katlanarak Türkiye'ye gelir mi? YASED Başkan Yardımcısı **Galya Frayman Molinas**'a göre "uluslararası şirketler, o anki siyasi gelişmelere bakarak karar vermezler. Uzun vadeli düşünürler; o ülkenin potansiyeline ve öngörülebilirliğine bakarlar. Mesela biz Coca Cola olarak tam gaz gidiyoruz ve öyle devam edeceğiz."

TÜSIAD Yönetim Kurulu yedek üyesi ve SUTEKS'in sahibi **Nur Ger** ise Dünya gazetesine verdiği röportajda tam tersi görüşte:

"Yabancı yatırımcı için resim öyle bir değişti ki, 5 yıl önce Türkiye yıldızı parlayan ülkeyken şimdi sınırlarında savaş olan, 2 milyon göçmen almış ve istikameti belirsiz bir ülke görünümündeyiz."